

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ НАУКИ І УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)

« ____ » _____ 2021р.

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою «Облік та аудит»
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік і контроль розрахунків по заробітній платі
(на прикладі ТОВ «ІНФОРМ-ГРУПП)»

Виконавець:

Студентка Єрущенко Дар'я Віталіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., ст. викладач
(науковий ступінь, вчене звання)

Яцунська Олесь Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Одним із головних елементів ринкової економіки є наймана праця. Робоча сила працівників на ринку праці виступає як цінний товар. Найбільш актуальним в наш час є питання оплати праці та її поліпшення, що обумовлюється потребою реорганізації управління витратами на підприємстві.

Облік розрахунків по заробітній платі є однією з найважливіших і найскладніших напрямків роботи і займає провідне місце в системі бухгалтерського обліку на підприємстві, оскільки вимагає точних та оперативних даних, які відображають зміни чисельності робітників та затрат на оплату праці. Заробітна плата є центром уваги різних зацікавлених сторін: власників, працівників, податкових органів, профспілок тощо.

Заробітна плата є предметом наукових економічних досліджень. Актуальними є питання удосконалення методологічних засад обліку праці та її оплати в епоху глобалізації економіки, а також ускладнення умов господарської діяльності, зростання конкуренції у всіх сферах діяльності, впровадження новітніх інформаційних технологій до облікового процесу.

Заробітна плата – це одна із найскладніших та найважливіших економічних категорій у бухгалтерському обліку. Для працівників заробітна плата – є однією з головних джерел доходів, є для них матеріальним добробутом їхніх сімей. А для роботодавців – є однією із суттєвих частин витрат, що впливає на фінансовий та виробничий стан підприємства, а також є засобом мотивації працівників для покращення стану на підприємстві. Тому питання організації заробітної плати та формування її рівня, а також питання забезпечення зайнятості є основою соціально-трудових відносин у суспільстві.

В останні роки досить часто на сторінках фахових видань, а також на сайтах Міністерства праці та соціальної політики і Пенсійного фонду України ведуться як дискусії, так і роз'яснення з тих чи інших питань, які стосуються поточних виплат працівникам. У зв'язку із значною кількістю законодавчих та нормативно-правових актів, якими необхідно користуватися бухгалтерам, а також постійними їх змінами та доповненнями, є необхідність подальшого розгляду поставленої проблеми.

Особливості бухгалтерського обліку та контролю розрахунків по заробітній платі розглядали у своїх працях такі вітчизняні вчені, як: М.Т. Білуха, Ф. Ф. Бутинець, Н.І. Верхоглядова, Н.М. Грабова, М.В. Кужельний, В.С. Лень, І. О. Лепьохіна, О. В. Лищенко, Н.М. Ткаченко, В.Г. Швець та інші. Незважаючи на великий інтерес вчених до проблем побудови системи оплати праці, не всі їх аспекти в достатній мірі опрацьовані. Актуальними серед вчених є питання щодо удосконалення методологічних засад обліку розрахунків по заробітній платі в період ускладнення умов господарської діяльності, посилення конкуренції у всіх сферах господарювання, а також запровадження нових інформаційних технологій до облікового процесу.

Мета та завдання дослідження. Мета роботи полягає у розкритті теоретичних та практичних аспектів обліку та контролю розрахунків по заробітній платі.

Відповідно до поставленої мети визначені наступні завдання:

- розглянути сутність та навести класифікацію заробітної плати;
- вивчити нормативно-правову базу обліку розрахунків по заробітній платі;
- дослідити сучасну проблематику обліку розрахунків по заробітній платі;
- розглянути загальну економічну характеристику підприємства ТОВ «ІНФОРМ-ГРУПП»;
- визначити особливості організації ведення обліку розрахунків по заробітній платі на підприємстві;
- запропонувати напрями вдосконалення обліку розрахунків по заробітній платі;
- розглянути порядок контролю розрахунків по заробітній платі;
- дослідити особливості організації контролю розрахунків по заробітній платі на підприємстві;
- визначити напрями удосконалення контролю розрахунків по заробітній платі.

Об'єкт і предмет дослідження. Предметом дослідження є теоретико-методологічні основи дослідження обліку і контролю розрахунків по заробітній платі.

Об'єктом дослідження є розрахунки по заробітній платі на підприємстві ТОВ «ІНФОРМ-ГРУПП».

Методи дослідження. При написанні кваліфікаційної роботи були використані такі методи дослідження, як: аналіз – при проведенні аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства; моделювання, метод угруповань, графічний метод – при побудові рисунків; метод узагальнення – при формулюванні висновків; метод синтезу – для узагальнення бухгалтерської літератури та законодавства, економіко-математичне модулювання – для опису розрахунків обліку оплати праці.

Інформаційна база дослідження. Теоретичною основою роботи є нормативно-законодавчі акти, які регулюють облік розрахунків по заробітній платі, підручники, навчально-методичні посібники, електронні ресурси.

Інформаційною базою роботи є законодавчі акти Верховної ради України, урядові рішення, постанови та інструкції, фінансова звітність та документи з обліку розрахунків по заробітній платі ТОВ «ІНФОРМ-ГРУПП».

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами дослідження автор брав участь у VII Міжнародній студентській науково-практичній інтернет-конференції : «Напрями розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації» (м. Одеса, 21 квітня 2021р.) за

темою «Аудиторська перевірка розрахунків з оплати праці».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (53 найменувань) та 25-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 68 сторінок. Основний зміст викладено на 61 сторінках. Робота містить 14 таблиць, 11 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні аспекти обліку розрахунків по заробітній платі**» розглянуто сутність та наведено класифікацію заробітної плати; вивчено нормативно-правова база обліку розрахунків по заробітній платі; досліджено сучасну проблематику обліку розрахунків по заробітній платі.

У другому розділі «**Особливості обліку розрахунків по заробітній платі на ТОВ «ІНФОРМ-ГРУПП»**» проаналізовано загальна економічна характеристика підприємства; визначено особливості організації ведення обліку розрахунків по заробітній платі на підприємстві; запропоновано напрями вдосконалення обліку розрахунків по заробітній платі.

У третьому розділі «**Контроль розрахунків по заробітній платі**» розглянуто порядок контролю розрахунків по заробітній платі; досліджено особливості організації контролю розрахунків по заробітній платі на підприємстві ТОВ «ІНФОРМ-ГРУПП»; запропоновано напрями удосконалення контролю розрахунків по заробітній платі.

ВИСНОВКИ

У результаті розкриття теоретичних та практичних аспектів обліку та контролю розрахунків по заробітній платі зроблено такі висновки:

1. У першому розділі кваліфікаційної роботи було розглянуто сутність та класифікацію заробітної плати, нормативно-правову базу, а також сучасну проблематику обліку розрахунків по заробітній платі. Так, встановлено, що сутність заробітної плати зводиться до таких критеріїв, як:

– заробітна плата відображає відносини між власником підприємства та працівником з приводу розподілу доходу;

– заробітна плата є грошовим еквівалентом працівника, яка залежить від господарської діяльності підприємства, а також від якості, результатів праці та кількості;

– для працівника заробітна плата є трудовим доходом;

– для підприємства заробітна плата є елементом витрат та є чинником для забезпечення прибутку.

Встановлено, що заробітна плата класифікується, як: основна заробітна плата, додаткова заробітна плата та інші заохочувальні та компенсаційні виплати.

2. Вивчено нормативно-правову базу обліку розрахунків по заробітній

платі, щодо регулювання бухгалтерського обліку та оподаткування розрахунків по заробітній платі на підприємствах України.

Так, розрахунок по заробітній платі на законодавчому рівні регламентується такими основними нормативно-правовими актами, як: Конституція України, Кодекс законів про працю, Закону України «Про оплату праці», «Про колективні договори та угоди», «Про індексацію грошових доходів населення», «Про відпустки», а також Інструкцією зі статистики заробітної плати.

3. У кваліфікаційній роботі досліджено сучасну проблематику обліку розрахунків по заробітній платі. Визначено, що на підприємстві можуть виникати різні види порушень з оплати праці, такі як: недотримання положень законодавства про працю та її оплату; порушення в розрахунку нарахування премій, надбавок, доплат та в нарахування відпускних та лікарняних; не правильне визначення обсягів виконаних робіт і т.д.

Встановлено, що на державному рівні існує проблема з оцінкою мінімальної заробітної плати, рівня прожиткового мінімуму та витрат на оплату праці.

4. Розглянуто загальну економічну характеристику підприємства ТОВ «ІНФОРМ-ГРУПП» та встановлено, що воно є малим підприємством, яке діє на спрощеній системі оподаткування. Визначено, що на підприємстві використовують автоматизовану форму ведення бухгалтерського обліку, яка передбачає використання комп'ютерної програми для ведення обліку.

Аналізуючи фінансовий результат підприємства можна стверджувати, що за аналізовані роки можна спостерігати зниження розміру чистого прибутку підприємства, що є негативною тенденцією в його діяльності.

5. Організація оплати праці на підприємстві спрямована на винагороду працівника за працю залежна від складності та умов виконання роботи. Встановлено, що на підприємстві ТОВ «ІНФОРМ-ГРУПП» у повному обсязі відображено документування всіх операцій та подій, згідно з законодавством. Аналітичний облік розрахунків з оплати праці ведеться на підприємстві за кожним працівником, видами виплат та утримань. Визначено, що підприємство включає до майбутніх витрат резерв відпусток. Таким чином, нараховуючи резерв, підприємство включає рівномірно до витрат суми відпускних, тим самим щоб уникнути різних коливань.

6. Для вдосконалення обліку розрахунків по заробітній платі підприємству рекомендовано виплачувати заробітну плату працівникам підприємства за допомогою пластикових карток. Запропоновано використовувати погодинно-преміальну систему оплати праці, так як працівники отримують премію, що збільшує їх матеріальну зацікавленість у результатах своєї праці. А також проведення додаткових виплат працівникам, які працюють поза межами робочого місця, тобто дистанційно. Додаткові виплати, доплати будуть стимулом для працівника виконувати роботу так само, як і на звичайному робочому місці.

Підприємству запропоновано систему додаткових субрахунків до рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівника» для отримання інформації

у розрізі всіх провідних доплат. За допомогою пропозицій відносно удосконалення аналітичних рахунків можливо провести більш точний та ефективний облік розрахунків по заробітній платі. А також, рекомендовано підприємству ТОВ «ІНФОРМ-ГРУПП» більш автоматизовану версію обліку, яка більш оптимізує та спрощує систему обліку.

7. Розглянуто порядок контролю розрахунків по заробітній платі та визначено, що основна мета контролю – передбачити та запобігти можливим помилкам, зловживанням, порушенням та іншим негативним явищам.

Встановлено, що під час перевірки розрахунків по заробітній платі особливу увагу слід звернути на нарахування та виплату заробітної плати та на первинні документи, що регламентують відносини з працівниками. Крім того, на підприємстві повинна бути чітко закріплена відповідальність, яка пов'язана з ділянками обліку заробітної плати.

8. Досліджено особливості організації контролю розрахунків по заробітній платі, а саме: складено тест перевірки, який дає можливість побачити облік розрахунків по заробітній платі, зрозуміти її систему і особливості, а також перевірити внутрішній контроль на підприємстві та його наявність. Визначено, що підприємство відповідає нормам обліку оплати праці в цілому, достовірно і в повному обсязі веде первинну документацію та вивчає і враховує нововведення в розрахунках заробітної плати. Загальний ризик контролю на підприємстві є низьким. А також проведена перевірка документального підтвердження записів за рахунком 66 «Розрахунки за виплатами працівника» та встановлено, що в ході перевірки розрахунків по заробітній платі ніяких порушень не було виявлено.

9. Визначено напрями удосконалення контролю розрахунків по заробітній платі, а саме: запропоновано складати сформовані форми робочих документів, які будуть сприяти підвищенню якості формування інформації в обліку щодо розрахунків по заробітній платі на підприємстві, а також забезпечувати перевірку бухгалтерського обліку, яка надає змогу виявити порушення, встановити їх причину, отримати достовірну інформацію, своєчасно усунути помилки, тим самим мінімізувати витрати на штрафні санкції з боку контролюючих органів.

Встановлено шляхи вирішення проблем контролю оплати праці та внутрішньогосподарському обліку, а саме:

- через розробку мотивації для працівників за допомогою регулювання посадових окладів ;
- створення соціального пакету;
- обґрунтування систем оплати праці та доцільного вибору форм;
- контроль за правильність проведення аналітичного, синтетичного та первинного обліку і т.д.

Таким чином, слід вважати, що практичне застосування наданих рекомендацій щодо удосконалення обліку та контролю розрахунків по заробітній платі сприятиме на покращення фінансово-господарської діяльності підприємства в цілому та є основною передумовою ефективного управління ТОВ «ІНФОРМ-ГРУПП».

АНОТАЦІЯ

Єрущенко Дар'я Віталіївна "Облік і контроль розрахунків по заробітній платі (на прикладі ТОВ "ІНФОРМ-ГРУП").

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою «Облік та аудит».

Одеський національний економічний університет . – Одеса, 2021.

У роботі розглядається теоретичні аспекти сутності та класифікації заробітної плати; нормативно-правова база обліку розрахунків по заробітній платі; сучасна проблематика обліку розрахунків по заробітній платі.

Проаналізовано загальну характеристику підприємства ТОВ «ІНФОРМ-ГРУП»; організацію ведення обліку розрахунків по заробітній платі; порядок контролю та організацію контролю розрахунків по заробітній платі на підприємстві.

Запропоновано виплачувати заробітну плату працівникам підприємства за допомогою пластикових карток; використання погодинно-преміальної системи оплати праці; проведення додаткових виплат працівникам, які працюють поза межами робочого місця тобто дистанційно; удосконалити більш автоматизовану систему обліку.

Ключові слова: заробітна плата, виплата, компенсація, винагорода, працівник, витрати, контроль.

ANNOTATION

Yerushchenko Daria Vitalievna "Accounting and control of payroll calculations (with the example of " INFORM-GROUP " LLC).

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 071 «Accounting and Taxation» for the educational program "Accounting and Auditing".

Odessa National Economics University . – Odessa , 2021.

The work deals with the theoretical aspects of the essence and classification of wages; regulatory framework for accounting for payroll; modern issues of payroll accounting.

Author analysis the general characteristics of the enterprise LLC "INFORM-GROUP" ; organization of accounting for salary calculations; the order of control and the organization of control of calculations on a salary at the enterprise.

Author offers to pay salaries to employees of the enterprise using plastic cards; use of hourly bonus system of remuneration; making additional payments to employees who work outside the workplace, ie remotely; improve a more automated accounting system.

Keywords: salary, payment, compensation, remuneration, employee, expenses, control.